

A Jól-lét fókuszú egészségügy mesterképzési szak képzési és kimeneti követelményei

1. A mesterképzési szak megnevezése:

- a) magyar nyelven: Jól-lét fókuszú egészségügy mesterképzési szak
- b) angol nyelven: Well-Being oriented Healthcare master programme

2. A mesterképzési szakon szerezhető szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése:

- a) magyar nyelven: Okleveles jól-lét fókuszú egészségügyi szakember
- b) angol nyelven: Master in Well-Being oriented Healthcare

3. A mesterképzési szak besorolása:

3.1. képzési terület szerinti besorolása: Orvos- és egészségtudomány képzési terület

3.2. a végzettségi szint besorolása:

- mesterfokozat (magister, master of science, rövidítve: MSc)
- ISCED 2011 szerint: 7
- az európai keretrendszer szerint: 7
- a magyar képesítési keretrendszer szerint: 7

3.3. a szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása ISCED-F 2013 szerint: 0919

3.4. orientáció szerinti besorolása: gyakorlatorientált (60-70 %)

4. A képzési idő félévekben: 2 félév

5. A szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 60 kredit

6. A képzés célja és a szakmai kompetenciák, tanulási eredmények:

6.1. A képzés célja:

A képzés célja olyan új szemléletmód meghonosítása az egészségügyben, amely előmozdítja a személy-központú egészségügyi ellátás megvalósítását, ezáltal a lakosság jól-létének megőrzését és fejlesztését, életminőségének javítását.

A program erős tudományos és biomedicinális alapokra épül, kiterjed a biológiai mellett a pszichoszociális megközelítésekre is – beleértve a mentális egészséget, a társadalmi és spirituális szükségleteket nemcsak a betegek, hanem az őket gondozók esetében is. A képzés segít megérteni az egyének jól-létének komplexitását az interdiszciplináris szemlélet révén, amely magában foglalja az orvostudományi, az ápolástudományi, a pszichológiai és szociológiai megközelítéseket.

A holisztikus megközelítés, valamint az interdiszciplináris készségek és kompetenciák elsajátítása által a program támogatja az egészségügyi szakembereket abban, hogy saját szemléletmódjukat átalakítsák és az egészségügyi döntések középpontjába a jól-létet helyezték.

Mivel a jól-lét sokrétű fogalom, amely kultúránként és kontextusonként eltérő jelentéssel bírhat, a program olyan nemzetközi tanulási tapasztalatot tesz lehetővé, amely rendkívüli módon szélesíti a résztvevők szakmai és emberi látókörét. Amellett, hogy nemzetközi otatói kollektíva

szavatolja a magas minőségű és számos tudományterületet érintő tanulást, a különböző szakmai háttérű és más-más országokból érkező résztvevők is megoszthatják saját jógyakorlataikat.

A szakon végzettek felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

6.2. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

Az elsajátítandó kompetenciák a következő hat területen, holisztikus és interdiszciplináris szemléletben megszerzendő ismeretekre épülnek:

1. A jól-lét szerepe a személyközpontú egészségügyi ellátásban
2. A jól-lét orientált döntéshozatal a szakmai rutinban (mikroszint)
3. A jól-lét a helyi egészségügyi rendszerben (mezo- és makroszint)
4. A jól-lét az egészségügyi ellátórendszerben és a társadalomban (makroszint)
5. A jól-lét nemzetközi kontextusban (mezo- és makroszint)
6. Személyes jól-lét (mikroszint)

6.2.1. A szakon végzett

a) tudása:

1. A jól-lét szerepe a személyközpontú egészségügyi ellátásban téma szerint:

- A végzettek megkülönböztetik a jól-lét, az életminőség, valamint a halál minősége fogalmait és az ezekhez kapcsolódó, az egyén egészség- és életérzékelését, érzelmeit mérő eszközöket, beleértve a beteg által jelentett kimeneti mutatókat (PROM – Patient's Reported Outcome Measures).
- Fel tudják tárni a kapcsolatokat a jól-lét és az életminőség/halál minősége között; reflektálnak az egészségügy személyre szabott (személyközpontú) megközelítésére, ideértve a kulturális, társadalmi, nemi és biomedikális tényezőket; kritikusan vizsgálják a szerv- és betegségközpontú klinikai megközelítéseket, beleértve a biomolekuláris jellegzetességeket.
- A végzettek ismerik a betegségnek és a gondozási helyzetnek a családi rendszerek működésére gyakorolt hatását, valamint ennek fordítottját: a család szerepét a gyógyulás folyamatában és a jól-léti erőforrások megtalálásában.

2. A jól-lét orientált döntéshozatal a szakmai rutinban (mikroszint) téma szerint:

- A végzettek ismerik a közös döntéshozatal (shared decision-making) jellemzőit.
- Kategorizálni tudják a jól-lét közös meghatározóit, beleértve a fontos bio-pszichoszociális és spirituális tényezőket — figyelembe véve az oktatási, kulturális, társadalmi és szocio-ökonómiai háttérrel; életkor- és életfázisbeli különbségeket (gyermekkor, fiatal felnőtt, felnőtt, időskor); nemet (ideértve az erőszak és elhanyagolás kérdését); életmódot, értékeket, termékenységet, nyugdíjazást; szorongásos zavarokat; szerhasználatot; a tünetek és betegségek alulbejelentését; otthoni biztonságot; közösségi erőforrásokat és az alternatív lakhatási helyzetekhez — például hosszú távú ellátást biztosító intézményekhez/hospice-okhoz — való alkalmazkodást.
- Értékelik az egészséges, hosszú élethez (healthy longevity) társuló jól-léti jellemzőket, beleértve a spiritualitást, a hála érzését és az optimizmust.
- Áttekintik a jól-lét szempontjából releváns etikai kérdéseket is: ilyenek például a haladékos rendelkezések (advanced directives), a döntéshozatali képesség, az eutanázia,

az asszisztált öngyilkosság, az egészségügyi ellátás elosztása (rationing), a fájdalomkezelés és az élet végi gondozás (end-of-life care).

3. A jól-lét a helyi egészségügyi rendszerben (mezo- és makroszint) téma szerint:

- A végzetek felismerik az egészségügyi rendszeren belüli szerepeket.
- Megkülönböztetik a megvalósítási tudomány és az innovációs folyamatok alapfogalmait.
- Összehasonlítanak különböző kommunikációs stratégiákat.

4. A jól-lét az egészségügyi ellátórendszerben és a társadalomban (makroszint) téma szerint:

- A végzetek tisztában vannak az egészségügyi rendszerekben érvényesülő szakpolitikákkal, valamint azok eltéréseivel.
- Összekapcsolják a jólét egészségügyben betöltött szerepét a tágabb gazdasági összefüggésekkel.
- Vizsgálják a jólét elhanyagolásának következményeit a lakosság egészségi állapotára nézve.

5. A jól-lét nemzetközi kontextusban (mezo- és makroszint) téma szerint:

- A végzetek összehasonlítják a különböző európai egészségügyi rendszerekben alkalmazott bevált jógyakorlatokat.
- Kategorizálják az egészségügyi rendszerekre ható oktatási, kulturális, társadalmi-gazdasági és történeti tényezőket.

6. Személyes jól-lét (mikroszint) téma szerint:

- A végzetek ismerik és megkülönböztetik az egyéni jóllét meghatározó tényezőit. - Áttekintik az egyéni jóllét fejlesztésére irányuló módszereket és stratégiákat, úgymint életmód, mindfulness, önismeret, reziliencia, megküzdési stratégiák, testtudatosság, konfliktuskezelés, együttműködés, vezetés, csapatépítés és kommunikáció.

b) képességei:

1. A jól-lét szerepe a személyközpontú egészségügyi ellátásban téma szerint:

- A végzetek a jóllét mikro-, mezo- és makroszintű aspektusait az ENSZ fenntartható fejlődési céljaihoz kapcsolják.
- Értékelik és figyelembe veszik a hagyományos szerv- és betegségközpontú megközelítést, valamint a személyközpontú megközelítést.-Alkalmazzák és értékelik a jóllét és az életminőség objektív és innovatív mérőeszközeit és eredményeit, a PROM-ok (Patient-Reported Outcome Measures) megfelelő integrálásával.

2. A jól-lét orientált döntéshozatal a szakmai rutinban (mikroszint) téma szerint:

- A végzetek azonosítják, értékelik és priorizálják a bio-pszicho-szociális tényezőket, amelyek befolyásolják a jól-létet és az életminőséget az egészség és a betegség viszonylatában — személyközpontú (person-centred) megközelítést alkalmazva.
- Felmérik az életkilátások és prognózis szerepét a jólléten alapuló egészségügyi döntésekben személyközpontú megközelítésben.
- Szükség esetén javaslatot tesznek az egyének számára a legmegfelelőbb intézmény igénybevételére (például szociális gondozás, önkormányzati szolgáltatások, vallási közösségek, civil szervezetek, közösségi központok).

-Személyre szabott stratégiákat javasolnak a pszichológiai erőforrások megtalálására a magasabb életminőség érdekében (például a hála érzésének és az optimizmusnak a tudatos fejlesztését).

-Alkalmazzák a személy-központú segítő attitűdök és segítő kapcsolatok (például családi viszonyok) elveit szakmai tevékenységük során.

-Támogatják a családtagokat és a családi gondozókat abban, hogy megtalálják a jóllétükhöz szükséges erőforrásokat.

3. A jól-lét a helyi egészségügyi rendszerben (mezo- és makroszint) téma szerint:

-A végzettek értékelik a jólét támogatóit /előmozdítóit a helyi, intézményi és egészségügyi rendszerbeli hálózatokban, a szerepek és motivációk átgondolása alapján.

-A különböző címzettekhez igazodó kommunikációs stratégiákat dolgoznak ki.

-Reflektálnak saját szerepükre az egészségügyi rendszerben; felméri a saját és mások szerepének határait a helyi, intézményi és egészségügyi rendszerben.

-Felülvizsgálják személyes korlátaikat a jólét-megközelítés alkalmazásában és képviselőként, és ennek megfelelően cselekszenek.

-Együttműködést ösztönöznek a különböző szociális és egészségügyi szakemberek között, csapatmunkára vonatkozó készségeiket felhasználva.

4. A jól-lét az egészségügyi ellátórendszerben és a társadalomban (makroszint) téma szerint:

-A végzettek képesek a legjobb kommunikációs gyakorlatok alkalmazására, amelyek révén a jólét szempontjai megfelelően érvényesülnek az egészségügyi ellátásban.

-Javaslatokat tesznek a politikák megváltoztatására a személyközpontú megközelítés jobb megvalósítása érdekében, és hangsúlyozzák a családi rendszer fontosságát a jólét szempontjából.

-Képesek felmérni a jól-lét fókuszú megközelítés alkalmazásának gazdasági előnyeit az egészségügyi rendszerben, és ezeket közlik a szakemberekkel és más érintett felekkel.

5. A jól-lét nemzetközi kontextusban (mezo- és makroszint) téma szerint:

-A végzettek képesek a nemzetközi bevált gyakorlatokat extrapolálni a jólét érvényesítésére az egészségügyben, és azokat saját intézményükre és egészségügyi rendszerükre adaptálni — illetve fordítva.

-Képesek nemzetközi szakmai kapcsolatokat kiépíteni a releváns egészségügyi szereplők között, és előmozdítani a kölcsönösen gyümölcsöző együttműködést.

-Retorikai és érvelési stratégiákat dolgoznak ki a döntéshozókkal való hatékony interakció érdekében, hogy elősegítsék a bevált gyakorlatok integrációját saját szakmai környezetükben.

6. Személyes jól-lét (mikroszint) téma szerint:

-A végzettek képesek feltérképezni saját jóllétüket, valamint stratégiákat és intézkedéseket kidolgozni annak fenntartására vagy javítására.

-Értékelik azokat az eszközöket, amelyek erősítik rezilienciájukat és segítik őket a stresszes vagy kihívást jelentő helyzetekkel, illetve munkakörnyezetekkel való megküzdésben.

c) attitűdje:

1. A jól-lét szerepe a személyközpontú egészségügyi ellátásban téma szerint:

- A végzetek szakmai gyakorlatukban rendszeresen figyelembe veszik a jól-lét különböző aspektusait.
- Értékelik az egyén élettörténetének szerepét az egészségi állapot alakulásában.

2. *A jól-lét orientált döntéshozatal a szakmai rutinban (mikroszint) téma szerint:*

- A végzetek beépítik a jóllétet meghatározó tényezők értékelését a testre szabott, közös döntéshozatali folyamatba.
- Figyelembe veszik a páciens és az egész családi rendszert — hozzátartozókat és családi gondozókat — a döntéshozatal során.

3. *A jól-lét a helyi egészségügyi rendszerben (mezo- és makroszint) téma szerint:*

- A végzetek magabiztosan létesítenek kapcsolatot más diszciplínák és intézmények képviselőivel a jólét előmozdítása érdekében az egészségügyi rendszerekben.
- Olyan jövőkép alapján cselekszenek, amelyben saját küldetésük a jólét beemelése a szakmájukba, a helyi és tágabb egészségügyi rendszerbe.

4. *A jól-lét az egészségügyi ellátórendszerben és a társadalomban (makroszint) téma szerint:*

- A végzetek értékelik az egyes esetekhez megfelelő szociális intézményeket.

5. *A jól-lét nemzetközi kontextusban (mezo- és makroszint) téma szerint:*

- A végzetek nyitottságot, inkluzivitást és kitartást tanúsítanak a jólétet szolgáló bevált gyakorlatok egészségügyi rendszerekbe történő integrálása és fejlesztése során.

6. *Személyes jól-lét (mikroszint) téma szerint:*

- A végzetek képesek világosan megfogalmazni jóllétükkel kapcsolatos szükségleteiket, és időt biztosítanak azok megvalósítására.

d) autonómiája és felelőssége:

1. *A jól-lét szerepe a személyközpontú egészségügyi ellátásban téma szerint:*

- A képzés végzett hallgatói nem pusztán a betegségekre és a molekuláris mechanizmusokra összpontosítanak, hanem kiterjesztik a figyelmüket a páciensek és hozzátartozóik jól-létére és életminőségére is.

2. *A jól-lét orientált döntéshozatal a szakmai rutinban (mikroszint) téma szerint:*

- A képzés végzett hallgatói jól-lét fókuszú döntéseket hoznak, figyelembe véve a jól-lét sokféle dimenzióját.

3. *A jól-lét a helyi egészségügyi rendszerben (mezo- és makroszint) téma szerint:*

- A végzetek törekszenek arra, hogy meghonosítsák a jól-lét fókuszú szemléletet a munkahelyükön, és a helyi egészségügyi rendszerben.
- Reflektálnak saját szerepükre az egészségügyi rendszerben.

4. *A jól-lét az egészségügyi ellátórendszerben és a társadalomban (makroszint) téma szerint:*

- A végzetek reflektálnak a jólét jelentőségére az egészségügyi rendszerben és a társadalomban.

5. *A jól-lét nemzetközi kontextusban (mezo- és makroszint) téma szerint:*

- A végzetek törekszenek arra, hogy a bevált joggyakorlatok modelljeit egyik nemzeti

kontextusból a másikba átültessék, figyelembe véve, hogy az egészséghez és az egészségügyi ellátáshoz való megközelítések a vonatkozó kulturális sajátosságoktól függően eltérnek.

6. Személyes jól-lét (mikroszint) téma szerint:

-A végzetek mint az egészségügyi rendszerben dolgozó szakemberek, gondoskodnak saját jólétükről.

7. A képzést megkülönböztető speciális jegyek:

A képzés egyéves (két féléves) mesterképzés, amely a nemzetközi mobilitás miatt két év alatt teljesíthető. A képzés során összesen 60, félévenként 15 kredit megszerzése lehetséges.

A képzés angol nyelven zajlik.

8. Idegen nyelven folyó tanulmányok esetében az elérendő idegennyelvtudás szintje:

Angol nyelvtudás B2 szint

9. A közös képzés folytatásában megállapodó külföldi és magyar felsőoktatási intézmények neve és származási országa

- Semmelweis Egyetem, Magyarország
- Università di Firenze, Olaszország
- Universidad de Murcia, Spanyolország
- Universidade de Santiago de Compostela, Spanyolország
- Universität zu Köln, Németország